

ФАКУЛТАТИВНИ ПРОТОКОЛ УЗ МЕЂУНАРОДНИ ПАКТ О ГРАЂАНСКИМ И ПОЛИТИЧКИМ ПРАВИМА¹

Државе уговорнице овог Протокола,

Сматрајући да би што бољем обезбеђењу постизања циљева Пакта о грађанским и политичким правима (даље назван "Пакт") и примене његових одредаба, одговарало да се овласти Комитет за људска права, успостављен на основу четвртог дела овог Пакта (даље назван "Комитет"), да прими и разматра, као што је предвиђено у овом Протоколу, представке које потичу од појединаца који тврде да су жртве кршења неког од права изложених у Пакту,

Споразумеле су се о следећем:

Члан 1.

Свака држава уговорница Пакта која постане страна уговорница овог Протокола признаје Комитет надлежан да прима и разматра представке које потичу од појединаца који спадају под њену надлежност а који тврде да су жртве кршења од стране те државе уговорнице било ког права наведеног у Пакту. Комитет неће примати никаква саопштења која се тичу државе уговорнице Пакта која није странка овог Протокола.

Члан 2.

Под условом из одредаба члана 1. сваки појединац који тврди да је жртва кршења ма кога од права наведених у Пакту и који је исцрпео сва расположива унутрашња правна средства, може поднети Комитету на разматрање писмену представку.

Члан 3.

Комитет неће прихватити ниједну представку поднету на основу овог Протокола ако је непотписана или за коју сматра да представља злоупотребу права на подношење таквих представки, или да је неспојива са одредбама Пакта.

Члан 4.

1. Под условима из одредаба члана 3. Комитет ставља до знања сваку представку која му је поднета држави уговорници овог Протокола за коју се наводи да је прекршила неку од одредаба овог Пакта.

2. У току следећих шест месеци поменута држава ће доставити Комитету писмена објашњења или изјаве расветљавајући питање и наводећи, према потреби, све мере које је евентуално предузела да би поправила ситуацију.

Члан 5.

1. Комитет ће размотрити представке примљене на основу овог Протокола водећи рачуна о свим писменим обавештењима која су му поднели појединци и заинтересована држава.

2. Комитет неће разматрати ниједну представку појединаца ако се није уверио:

а) да се исто питање већ не разматра у поступку пред неким другим међународним органом за испитивање или решавање;

б) да је појединац исцрпео сва расположива унутрашња правна средства. Ово се правило не примењује ако је поступак по жалби продужен преко разумног рока.

¹ Службени лист СРЈ - Међународни уговори, бр. 4/2001.

3. Комитет ће одржавати нејавне седнице када буде разматрао представке предвиђене овим Протоколом.

4. Комитет ће упознати са свим што је установио заинтересовану државу уговорницу и појединца.

Члан 6.

Комитет укључује у годишњи извештај, који сачињава сходно члану 45. Пакта, сажети преглед свих делатности на основу овог Протокола.

Члан 7.

У очекивању остварења циљева резолуције 1514 (XV), усвојене од стране Генералне скупштине Уједињених нација 14. децембра 1946. која садржи Декларацију о давању независности колонијалним земљама и народима, одредбе овог Протокола неће ни у чему ограничавати право петиције које је овим народима дато Повељом Уједињених нација и другим међународним конвенцијама и инструментима закљученим под окриљем Уједињених нација или њених специјализованих установа.

Члан 8.

1. Овај Протокол је отворен за потписивање свакој држави која је потписала Пакт.

2. Овај Протокол подлеже ратификацији сваке државе која је ратификовала Пакт или му је приступила. Инструменти ратификације депоноваће се код Генералног секретара Уједињених нација.

3. Овај Протокол биће отворен за приступање свакој држави која је ратификовала Пакт или му је приступила.

4. Приступање ће се извршити депоновањем инструмената о приступању код Генералног секретара Уједињених нација.

5. Генерални секретар Уједињених нација обавестиће све државе које су потписале овај Протокол, или су му приступиле, о депоновању сваког инструмента о ратификацији или приступању.

Члан 9.

1. Под условом ступања на снагу Пакта, овај Протокол ступиће на снагу три месеца после депоновања код Генералног секретара Уједињених нација десетог инструмента о ратификацији или приступању.

2. За сваку државу која ратификује овај Протокол или му приступи после депоновања десетог инструмента о ратификацији или приступању, поменути Протокол ће ступити на снагу три месеца после депоновања од стране ове државе њеног инструмента о ратификацији или приступању.

Члан 10.

Одредбе овог Протокола примењиваће се, без икаквог ограничења и изузетка, на све јединице федералних држава.

Члан 11.

1. Свака држава уговорница овог Протокола може предложити његову измену или допуну и њихов текст доставити Генералном секретару Уједињених нација. Генерални секретар ће потом проследити све предложене измене или допуне државама уговорницама овог Протокола, тражећи од њих да му саопште да ли желе сазивање конференције држава уговорница ради разматрања тих предлога и гласања о њима. Ако

се најмање једна трећина држава изјасни у прилог овог сазивања, Генерални секретар Уједињених нација ће сазвати конференцију под окриљем Уједињених нација. Свака измена или допуна коју је усвојила већина држава уговорница присутних на конференцији и које учествују у гласању подлеже одобрењу Генералне скупштине Уједињених нација.

2. Ове измене или допуне ступају на снагу када их одобри Генерална скупштина Уједињених нација и прихвати две трећине држава уговорница овог Протокола, саобразно њиховим уставним поступцима.

3. Када ове измене или допуне ступе на снагу, оне су обавезне за све државе уговорнице које су их прихватиле, док друге државе уговорнице остају везане одредбама овог Протокола и сваком изменом и допуном коју су раније прихватиле.

Члан 12.

1. Свака држава уговорница може, у свако доба, отказати овај Протокол путем писменог саопштења упућеног Генералном секретару Уједињених нација. Отказ производи дејство три месеца од дана када је Генерални секретар примио саопштење.

2. Отказ неће спречити примену одредаба овог Протокола на свако саопштење поднето на основу члана 2. пре него што отказ произведе дејство.

Члан 13.

Без обзира на саопштавања предвиђена у ставу 5. члана 8. овог Протокола, Генерални секретар Уједињених нација ће обавестити све државе које се помињу у ставу 1. члана 48. Пакта:

- а) о потписима стављеним на овај Протокол и о инструментима ратификације и приступања депонованим сходно члану 8,
- б) о датуму ступања на снагу овог Протокола сходно члану 9. и о датуму ступања на снагу сваке измене или допуне предвиђене у члану 11,
- ц) о отказима који су учињени сходно члану 12.

Члан 14.

1. Овај Протокол, чији су текстови на енглеском, кинеском, шпанском, француском и руском подједнако веродостојни, депоноваће се у архиви Уједињених нација.

2. Генерални секретар Уједињених нација доставиће оверене преписе овог Протокола свакој држави на коју се односи члан 48. Пакта.